

Koncert

Renesansna maskarada, dokolica i zabava

*Pesma, plesovi i dvorske igre
od Henrika VIII do Elizabete I*

Putujući svirači

Jelena Dobrić - sopran

Mirjana Janković - blok flaute

Zoran Kostadinović - renesansna violina

Andrej Jovanović - renesansna lauta i teorba

Etnografski muzej
Studentski trg 11 Beograd

*sreda, 17. decembar 2008.
u 19 časova; ulaz slobodan*

RENESANSNA MASKARADA, DOKOLICA I ZABAVA

Pesme, plesovi i dvorske igre od Henrika VIII do Elizabete I u izvođenju PUTUJUĆIH SVIRACI

O PROGRAMU

Program je zamišljen kao muzičko veče (popodne) na jednom engleskom renesansnom dvoru (možda je to baš dvor u Hamptonu, nadomak Londona, koji je podigao Henri VIII, a korišćen je kao kraljevska palata sve do početka 18. veka).

Muzika u renesansi je nastajala, prenosila se i menjala zahvaljujući *Putujućim sviračima* (ali i preko prvih štampanih dela).

Uz novu muziku pojavljuju se i novi instrumenti, npr. *teorba* ili *chitarrone* je instrument nastao inovacijom bas laute i prvi put se pojavljuje krajem 16. veka u Italiji.

(*Na svom putovanju „Putujući svirači“ susreću engleskog Plemića, koji se vraćao kući sa putovanja po Italiji. Kao što u priči biva, oni mu sviraju i pevaju, a on ih poziva da gostuju na Dvoru.*

Problem se pojavio kada ih je straža zaustavila na ulasku u Dvor, jer je Plemić u svom prtljagu imao i neobičan, izduženi, drveni kofer koji je podsećao na neko tajno oružje. Na zahtev stražara lautista „Putujućih svirača“ otvara kofer i na iznenadjenje svih, uzima „tajno oružje“ i svira na njemu. Misterija je razrešena - radilo se o novom muzičkom instrumentu, Teorbi.)

Naši *PUTUJUĆI SVIRACI* na Dvoru imaju priliku da zabave i razonode kralja, kraljicu, plemiće, diplome, bogate trgovce i druge goste. Za tu priliku su pripremili raznoliki muzički program po ugledu na popularne „Maske“.

(*Maske ili maskarade su muzičko - scenska dela sa vokalnim i instrumentalnim odlomcima, plesom, bogatom dekoracijom, kostimima i efektnom scenom, čiji je sadržaj obično mitski, alegorijski ili satiričan a preteče su pozorišta i opere. Postoji zapis da je numera The Marry Bachelor izvedena u okviru programa na venčanju princeze Elizabete i prestolonaslednika Palatinata, 15. februara 1613. a i da je Hampton Court Masque. izveden u okviru svetkovina za praznik Bogojavljenske noći.)*

Na Engleskom ostrvu formirao se, u to vreme, karakteristični muzički stil pod uticajima, pre svega, Italije ali i francuske muzike. Putujući svirači izvode nekoliko numera iz *Orchésographie*, kao i jednu Parisku šansonu „Slatko sećanje“ (vrlo popularna u renesansi, a pojavljuje se u nebrojano mnogo izdanja i arnažmana tokom 16. veka, širom poznatog sveta. Thoinot Arbeau, 1589. godine, u Francuskoj objavljuje delo *Orchésographie* - Zbirka plesova i pesama sa detaljnom notacijom i instrukcijama za renesansni ples). A neki, očito dolutali muzičar, naučio ih je i divnim varijacijama Diega Ortiz-a iz Napulja.

I za kraj, *PUTUJUĆI SVIRACI* izvode i druge teme iz maski ili maskarada, kao što su „Stari taktovi“. „Stari taktovi“ (ili samo „Taktovi“ – kako su bili znani u ono doba) su označavali grupu plesova koji su izvođeni za ceremonijalne ili svečane prilike u XVI i ranom XVII veku. Plesovi su podrazumevali Pavanu, Galijardu i Alemande i pomunju se i u Šekspirovim komadima: „Kako vam drago“, „Ričard II“ i „Ričard III“. Detaljni opisi plesova, nazivi i redosled su sačuvani u tadašnjim „advokatskim krčmama i klubovima“ - Inns of Court - dok se muzička notacija plesova može naći u više verzija i aranžmana u manuskriptima i zbirkama (Francis Willoughby's Lute Book c. 1585; The Fitzwilliam Virginal Book (c. 1609-1619); Pierre Phalese - Hortulus Citharae, Antwerp, 1570; Bernard Schmid, Einer neuen kunstlichen Tabulature auff Orgel und Instrument, Strassburgh, 1577; Anthony Holborne, The Cittharn Schoole, London, 1597. itd).

Program završavaju šaljivom pesmom koristeći tekst iz jednog pozorišnog komada koji su negde čuli.

U krčmi ili na trgu, ko to zna?

PROGRAM

Hampton Court Masque
Iz "Vizije 12 boginja"
(The vision of twelve goddesed by Samuel Daniel, 1604.)

Past-time with good company
/Dokolica i zabava u dobrom društvu/
Henry VIII (1491-1547)

Packington's pound
Tradicionalna engleska igra, 16. vek
O mistress mine
Thomas Morley (1558-1603)

Brave Lord Willoughby
Tradicionalna igra, 16. vek

Greensleaves
Pesma nepoznatog autora, 16. vek

Lightly love ladies / Willson's wylde/ Mistris Winters jumpe
renesansna lauta solo
John Dowland (1563-1626)
Sellenger's round
Tradicionalna igra

The Merry Bachelor
(The Masque of the Inner Temple and Grays Inn by George Chapman, 1613)

Flow my tears
John Dowland (1563-1626)

Pavanne Passamaizze
Claude Gervaise (stvarao 1540-1560)

Belle qui tien ma vie
Thoinot Arbeau (1519-1595)

Fantazija za solo lautu
Luys Milan (1500-1561)

Recercada Primera sobre Tenore
Diego Ortiz (1510-1570)

Douce Memoire (Slatko sećanje)
Pierre Sandrin (1490-1561);
vokalno-instrumentalno izvođenje; Pariska šansona iz zbirke
"Second livre de chansons à quatre parties", T. Susato (1544)

Branle de la Torche
Michael Praetorius (1571-1621)

Wedding dance (Svadbeni ples)
Nepoznati autor

Helas madame
Henry VIII (1491-1547)

Quadran Pavan & Galliard to the Quadran Pavan, Turkelone
“Stari taktovi” 16/17. vek

Sweet Kate
iz IV zbirke arija R. Jonesa, 1609, “Musical Dreame”

Earl of Essex Measures, Almande Lorayne, The Oulde Almaine
Queen’s Alman, Madam Sosilia Alman, Black Alman
“Stari taktovi” 16/17. vek

Hey jolly Robin
Pesma nepoznatog autora, 16. vek

Branle de village (Seoske branle)
Robert Ballard (1575-1649)

When that I was and a little tiny boy

,,Kada maleni švrća bejah ja, hej vetre vij, hej kišo lij!
Uvek behu ludorije i smeh; a kiša pada svaki dan.

A kada stasah, tad je ceo svet, hej vetre vij, hej kišo lij!
Od lupeža zatvarao dver i klet; a kiša pada, pada svaki dan.

Kad se žene dokopah, vaj! Hej vetre vij, hej kišo lij.
Šepurenju je tada došao kraj; a kiša pada, pada svaki dan.

A kad me snaga izdade i moć, hej vetre vij, hej kišo lij.
Sa pijandurama šljemah dan i noć; A kiša pada svaki dan.

Svet ovaj poče bog te pita kad, Hej vetre vij, hej kišo lij.
Tešto! (Ali, avaj) Komadu našem sad došao je kraj.

Trudićemo se da vam se svidi svaki dan.”

nepoznati autor na temu završnog monologa iz Šekspirove predstave “Bogajavljenjska noć”

Londonerry Air
Irska tradicionalna melodija, 17. vek

BIOGRAFIJA

Muzički sastav PUTUJUĆI SVIRAČI

Po ugledu na putujuće muzičare davnih vremena, koji su putovali i istraživali muziku drugih zemalja, proučavali je i svirali po dvorovima, trgovima i ulicama, članovi ovog ansambla okupili su se da putuju kroz muzičke vekove.

Naročito su se usmerili ka izučavanju starih tehnika sviranja i istorijskoj interpretaciji.

Specifičnost PUTUJUĆIH SVIRAČA je u prilagođavanju programima i projektima (kroz saradnju sa drugim muzičarima, pesnicima, glumcima, plesačima...) na čijoj realizaciji rade. Izbor instrumenta, stil interpretacije, sastav ansambla, kao i forma umetničke prezentacije (Program "Putujući svirači u poseti srednjovekovnom dvoru" je realizovan sa četiri muzičara i tri plesača) proizilaze iz tema programa.

Osnivač ansambla je agencija Nimbus, proleće 2008. godine, koja okuplja muzičare i druge umetnike koji se bave istraživanjem, edukacijom i savremenom prezentacijom istorijske interpretacije rane muzike.

Ansambl čine:

Jelena Dobrić – sopran
Mirjana Janković – blok flaute
Andrej Jovanić – laute, teorba
Mladen Vasojević – perkusije

Sa ansamblom sarađuju:

Milena Vračarić – mezzo sopran, lauta, klasična gitara
Karolina Baeter – blok flaute, traverso flauta
Zoran Kostadinović – renesansna i barokna violina
Papa Nik (Veljko Nikolić) - perkusije
Baletski studio „Ružica“
Marija Bišof - pesnikinja

PUTUJUĆI SVIRAČI su imali niz uspešnih nastupa i koncerata.

REPERTOAR:

1. "Putujući svirači u poseti srednjovekovnom dvoru" Muzika nepoznatih autora, dela iz zbirke Libre Vermell de Montserrat, kantige (pesme i himne) posvećene Devici Mariji - zbirka Cantigas de Santa Maria, Alfonso X el Sabio, narodne irske, engleske i italijanske igre, pesme Sefarda iz Španije.

2. Nymbus vam predstavlja: Renesansna maskarada, dokolica i zabava u izvođenju Putujućih svirača
Pesme, plesovi i dvorske igre od Henrika VIII do Elizabete I

3. Nymbus vas vodi na susret sa barokom i Putujućim sviračima
„Ako Je Ljubav Strast Slatka, Zašto Muči?“
Muzika pozorišta, pesme i arije Henrika Persla, plesovi i igre Londonskih taverni i salona

4. Program: Izbor muzike za blok flautu i lautu, teorbu
Renesansni plesovi, dvorske igre i muzika taverni
XVI, XVII i XVIII vek

5. Program: Izbor muzike za sopran i lautu, teorbu Renesansne pesme, dvorske arije i muzika pozorišta
XVI, XVII i XVIII vek

JELENA DOBRIĆ se već nekoliko godina uspešno bavi vokalnom interpretacijom rane muzike.

Tehniku i interpretaciju istorijskog pevanja izučava kod profesorke Vojke Đorđević (SMŠ „Josip Slavenski“ - Odsek za ranu muziku), a nastavu čembala pohađa kod prof. Svetlane Kutlače.

Usavršavala se na majstorskim kursevima pevanja kod Evelin Tubb (Finska, 2008) i Catherine Denley (Varždin, Hrvatska, 2007).

Kao solista je vrlo uspešno nastupila u operi “Indijanska kraljica” - Henry Purcell (Varaždin, Hrvatska, 2007), kao i na koncertima u Firenci i San Geminijanu (Italija, 2006).

Od 2005. godine nastupala je više puta sa ansamblima „Renesans“, „Flauto dolce“, kao i na koncertima Odseka za ranu muziku SMŠ „Josip Slavenski“. Izdvojili bi da pomenemo nastup u projektu „Karmina Burana“, kao solista ansambla „Renesans“ (premijerni program izveden u Narodnom pozorištu, Beograd, decembar 2007).

Nastupa sa muzičkim sastavom PUTUJUĆI SVIRAČI, od 2008. godine, sa kojim ostvaruje vrlo zapažene nastupe.

Diplomirala je na Fakultetu Muzičke Umetnosti (Beograd, 2008), odsek – klavir.

Rođena je u Zaječaru, 1982. godine.

MIRJANA JANKOVIĆ se bavi izučavanjem i interpretacijom rane muzike na blok flauti od 2001. godine. Diplomirala je na Odseku za ranu muziku u SMŠ "Josip Slavenski", Beograd, 2006. godine.

Usavršavala se na majstorskim kursevima i seminarima: Stefano Bragetti (Lugano, Švajcarska, 2007); Andreas Helm (Varaždin, Hrvatska, 2007); Karolina Baeter (Holandija, 2006); Marija Jonas (Beograd, 2006); Jeremias Schwarzer (Nemačka, 2004); Malou Meilink (Švedska, 2002. i 2003).

Ostvarila je veliki broj nastupa, preko 500, sa ansamblima: „Joculatores Slavensis“, „Joculatores“, „Flauto dolce“, „Renesans“, „Đurđevi stupovi“ i kvartetom blok flauta „Pomorandže“, i na taj način stekla veliko iskustvo u radu sa kamernim ansamblima.

Zabeležila je niz značajnih koncerata i gostovanja širom Srbije, među kojima izdvajamo projekat „Karmina Burana“, premijerno izveden u Narodnom pozorištu (Beograd, decembar 2007); „Muzika iz doba Leonarda da Vinčija“ (Sinagoga, Novi Sad, 2007); „Harry Potter“ – sa Beogradskom filharmonijom (2007); BELEF 2004 i mnogi drugi.

Internacionalna gostovanja: „Evropski srednji vek“ – Sarajevska zima (BiH, 2007); Otvaranje Festivala barokne muzike u Firenci i Srednjovekovni festival u San Čeminjanu (Italija 2003, 2004, 2005 i 2007.); Dani Evropske kulture sa programom „Muzika stare Grčke i Srbije“, (Patras, Grčka, 2006), Hrvatska, Republika Srpska, Crna Gora...

Snimila je više muzičkih i CD izdanja sa ansamblima „Đurđevi stupovi“, „Joculatores Slavensis“ i „Flauto dolce“. Učestvovala u snimanju televizijskih spotova za kulturno umetničke i obrazovne programe radija i televizije (RTS, TV NS, Studio B, B92).

Pored blok flauta, svira i više srodnih duvačkih instrumenata (frula, gajde, krumhorn, kornamuza, garklajn i dr.)

Priprema se za specijalizaciju na Konzervatorijumu, Lugano - Švajcarska.

Rođena je u Beogradu, 1983. godine.

ANDREJ JOVANIĆ je studirao lautu i teorbu na Odseku za istorijsku interpretaciju Kraljevske muzičke akademije u Londonu (1998-2001), u klasi profesorke Elizabeth Kenny.

Do 2006. godine, kao slobodni umetnik, sarađuje sa ansamblima i orkestrama među kojima su Orchestra of the Age of Enlightenment, Concordia, Hanover Band, English Cornett and Suckbutt ensamble, Musica Secreta, Musicans of the Globe i beleži nastupe u dvoranama St. Martin in the Fields, Wigmore Hall i Queen Elizabeth Hall u Londonu.

Andrej je, takođe, tokom dve sezone (2003-2005), angažovan kao lautista u produkcijama „Šekspirovog pozorišta“ (International Shakespeare's Globe Theatre) iz Londona, sa kojim nastupa i u Sjedinjenim Američkim Državama - predstava „Bogojavljenska noć“ - Vilijem Šekspir (sezona 2003/04).

Dobitnik je više nagrada za solo izvodjenje (Helen Eames prize) i za kamernu muziku (Rickerdike Allen award, RAM Early Music prize). Kao

član Baroknog orkestra Muzičke akademije učestvuje u snimanju audio CD-a: Handel - Gloria (Emma Kirkby, sopran i solista; Simon Standage & Micaela Comberti – prve violine).

Od 2007. godine, Andrej je član kamernog baroknog ansambla La Follia (Temišvar, Rumunija), sa kojim nastupa na koncertima i festivalima u Rumunji (Sibiu, Sighisoara, Brasov, St. Gheorghe, Timisoara), Nemačkoj (Karlsruhe) i u Srbiji (Beograd).

Avgusta 2007. godine Andrej učestvuje, kao asistent, u Međunarodnoj letnjoj školi barokne muzike i plesa, Aestas Musica (Varaždin, Hrvatska), na seminarima kod profesora i vrhunskih izvođača na sceni rane muzike u svetu (Robin Blaze, Catherine Mackintosh, Adrian Butterfield, Andreas Helm, Laurence Cummings...) i u realizaciji barokne opera „Indijanska kraljica“ - Henry Purcell. Tu se rađa ideja o osnivanju ansambla PUTUJUĆI SVIRACI.

Na poziv Egona Mihjlovića, direktora Instituata za kulturno nasleđe (Kotor, Crna Gora), učestvuje, jula 2007, u Internacionalnom projektu barokne opere „Orfej“ - C. Monteverdi.

U Beogradu, Andrej je nastupao sa ansamblom „Renesans“ („Četiri godišnja doba“ – A. Vivaldi, „Gitar art festival“, 2007...). Takođe je učestvovao u pripremi i postavci muzičko scenskog dela Karmina Burana, premijerno izvedenog u Beogradu (Narodno pozorište – scena „Raša Plavović“, decembar 2007).

Andrej je diplomirao klasičnu gitaru u SMŠ „Josip Slavenski“, a 1998. na Odseku za ranu muziku SMŠ „Josip Slavenski“, u klasi profesora Darka Karajića, diplomira renesansnu lautu. Na istom odseku radi kao profesor Laute, školske 2007/2008. godine.

2008. godine, Andrej osniva Agenciju Nymbus, da bi se bavio istraživanjem prezentacije i interpretacije rane muzike. Sa svojim saradnicima se bavi osmišljavanjem, pripremom i izradom muzičkih, muzičko-poetskih i muzičko-scenskih programa. Specifičnost programa ogleda se u izboru repertoara, istraživanju i nalaženju dela koja su karakteristična za muzički period, kao i u istorijski informisanoj slobodi muzičkih aranžmana i individualnoj slobodi interpretacije ograničenoj jedino verodostojnošću stila. To je ujedno i osobenost muzičkog sastava PUTUJUĆI SVIRACI.

Rođen je u Beogradu, 1977. godine.

MLADEN VASOJEVIĆ, perkusionista, je počeo da uči muziku u školi "K. Stanković" u klasi prof. Dušana Vrbića i Zvezdana Jeremića. Diplomirao je na Fakultetu Muzičkih Umetnosti (Beograd, 2005.) u klasi prof. Miroslava Karlovića.

Tokom školovanja svirao je u Filharmoniji mladih "Borislav Pašćan", a danas je član mnogobrojnih muzičkih sastava sa kojima nastupa u zemlji i inostranstvu. Od 1999. Mladen je stalni član orkestra opere Narodnog pozorišta, a honorarni član Beogradske Filharmonije i Simfonijskog orkestra RTS. Član je seksteta "Quintecho", posvećenog izvođenju tango muzike, od oktobra 2007. godine, a nastupa i sa ansamblom za ranu muziku "Orferion" izvodeći dela na arhaičnim instrumentima.

Član je muzičkog sastava PUTUJUĆI SVIRACI od jula 2008. godine.

Rođen je u Beogradu 1979. godine.

ZORAN KOSTADINOVIĆ je studirao violinu na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, u klasi prof. Dejana Mihajlovića. Pohađao je majstorski kurs u Portogruaru (Italija) kod prof. Pavela Vernjikova.

Stalni je član Orkestra opere i baleta Narodnog pozorišta u Beogradu (od 1988. godine). Solista je ansambla za ranu muziku "Renesans" (od 1988. godine) i član ansambla Belgrad Baroque, Stockholm (2006).

Učestvuje u izvođenju opere "Saloma" – G.F.Handel sa ansamblom Belgrad Baroque (Stokholm, Švedska, 2008). U julu 2007. godine je učestvovao u

internacionalnom projektu barokne opere "Orfej" - Monteverdi, (Cetinje, Crna Gora).

Nastupao je i sa ansamblima Barok Konsort, Ars Nova i Studio Za Ranu Muziku, kao i sa ansamblom za ranu muziku The Elisabethian Consort (pod umetničkim rukovodstvom Roberta Spensera, 1990).

Povremeno sarađuje s gudačkim orkestrom "Sinfonijeta".

Sa orkestrom "Classic" je učestvovao u snimanju dva CD-a.

Jedan je od osnivača Omladinske filharmonije "Borislav Pašćan" i njen prvi koncert-majstor. Kao koncert-majstor i solista Vojvodanske omladinske filharmonije ostvario je više nastupa i trajnih snimaka za RT Novi Sad.

Kao profesor violine, radi u OMŠ "Petar Konjović" (1982-1983), SMŠ "Kosta Manojlović" (1983-1987) i kao profesor na Odseku za ranu muziku SMŠ "Josip Slavenski" od 1994 (učestvovao je u izradi plana i programa za nastavu gudačkih instrumenata).

Средновековна музика

Ансамбл „Путујући сирачи“ у посети звјору средњовековне Србије“ чине врсни уметници који своје приче са позорништа пружају кроз средњовековну музику. Никад наступ никог не оставља равнодушним, а потврда томе су бројни апликацији који су их пратили док су уз спектакл Културног центра Београда изводили музички непознатих аутора са енглеског оствара из 13. века, песме и

ареј Јованић (средњовековна лаута и
каз) и Младен Ваљојевић (перкусије).
Коментаршући заинтересованост
Јованића као да средњовековна музика
13. и 14. века коју они изводе има одлични
пријем, али да публика није дозвољена
инфомисана. Никако следећи наступ
беше у оквиру манифестације „Лето на
Београду“.